

1. 641063- ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Γαλλικής γλώσσας και φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	641063	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εφαρμοσμένη γλωσσολογία και διδασκαλία των γλωσσών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου (ΥΜ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	64761		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Γαλλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/FRL473/ https://eclass.uoa.gr/courses/FRL474/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός Η διδασκαλία μίας ξένης γλώσσας είναι μία πολύπλοκη διαδικασία κατά την οποία ο εκπαιδευτικός καλείται να συναρμόσει θεωρητικές γνώσεις, μεθόδους διδασκαλίας και διδακτικές πρακτικές με κριτήριο την πραγματικότητα του εκπαιδευτικού πλαισίου. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης την ιστορική ανασκόπηση των μεθοδολογιών διδασκαλίας από τον 19ο αι., το μάθημα διερευνά τον ρόλο της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας προσφέροντας στους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς ξένων γλωσσών το θεωρητικό και ιστορικό υπόβαθρο των διδακτικών επιλογών τους.
Στόχοι Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να αποκτήσουν τα ερευνητικά και θεωρητικά εργαλεία που θα τους επιτρέψουν να διερευνούν με επιστημονική επάρκεια το ρόλο της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας στη Διδασκαλία των γλωσσών
- Να γνωρίζουν την ιστορία των μεθοδολογιών της διδασκαλίας των γλωσσών στον άξονα της διαχρονίας σε συνάρτηση με το ιστορικό πλαίσιο και την εξέλιξη των επιστημών αναφοράς
- Να αναγνωρίζουν το συστημικό τρόπο λειτουργίας κάθε μεθοδολογίας και τις συναρθρώσεις των επιμέρους μεθόδων που την απαρτίζουν
- Να συγκρίνουν τις μεθοδολογίες μεταξύ τους αναζητώντας σχέσεις αντιθετικές, συμπληρωματικές κτλ.
- Να διακρίνουν την επίδραση των γλωσσικών θεωριών, όπως αυτές αναπτύχθηκαν από τη Γλωσσολογία, και των επιστημών αναφοράς στην εξέλιξη της ιστορίας των μεθοδολογιών
- Να εντοπίζουν και να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των μεθοδολογιών (αρχές, διδακτικό υλικό, ασκήσεις, κτλ) στα Προγράμματα Σπουδών
- Να εντοπίζουν και να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των μεθοδολογιών (αρχές, διδακτικό υλικό, ασκήσεις, κτλ) στο εκπαιδευτικό υλικό που έχει σχεδιαστεί/δημιουργηθεί για τη διδασκαλία των γλωσσών
- Να μπορούν να σχεδιάζουν εκπαιδευτικό υλικό με βάση τις αρχές της κάθε μεθοδολογίας
- Να αναστοχάζονται σχετικά με τις εμπειρίες τους ως μαθητές και φοιτητές επάνω στις αρχές της εκπαιδευτικής βιογραφίας.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάπτυξη παραγωγικού και επαγωγικού συλλογισμού
- Ανάλυση γλωσσολογικών δεδομένων
- Σύγκριση δεδομένων
- Κριτική μελέτη/ανάλυση
- Συνεργασία για εκπόνηση ομαδικής εργασίας
- Αυτόνομη εργασία ικανότητα αναστοχασμού
- Ανάπτυξη παιδαγωγικής και διδακτικής ικανότητας
- Ανάπτυξη επιχειρηματολογικής ικανότητας
- Ανάπτυξη ικανότητας χρήσης Η/Υ και κατάλληλων λογισμικών,
- Ανάπτυξη διερευνητικής ικανότητας και ικανότητας αναζήτησης και χρήσης βιβλιογραφικών πηγών.

3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μέσα από την ιστορική ανασκόπηση των μεθοδολογιών διδασκαλίας από τον 19ο αιώνα έως τη δεκαετία του 1970 (γραμματικο-μεταφραστική ή παραδοσιακή μέθοδος, άμεση

μέθοδος, ακουστικο-προφορική μέθοδος και δομική/ολιστική/οπτικο-ακουστική μέθοδος), μελετώνται οι στόχοι, οι βασικές αρχές, το διδακτικό υλικό, οι ασκήσεις, καθώς και οι τρόποι διδασκαλίας που υιοθετούσε κάθε μεθοδολογία, σε συνάρτηση με το ιστορικό πλαίσιο και την εξέλιξη των επιστημών αναφοράς, κυρίως της Γλωσσολογίας, της Παιδαγωγικής και της Ψυχολογίας. Διερευνάται, επιπλέον, το αποτύπωμα των γλωσσικών θεωριών και των θεωριών μάθησης στα υπό μελέτη συστήματα διδασκαλίας, καθώς και ο τρόπος που καθόρισαν τους βασικούς άξονες της διαδικασίας διδασκαλίας/εκμάθησης της ξένης γλώσσας.

Οι θεματικές ενότητες του μαθήματος διαρθρώνονται ως εξής:

Ενότητες 1-3

Γραμματικο-μεταφραστική ή παραδοσιακή μεθοδολογία

- Βασικές αρχές
- Σκοποί/Στόχοι
- Ο ρόλος του καθηγητή και του μαθητή
- Θεώρηση της γλώσσας
- Παραδοσιακή Γραμματική, Παραγωγική Γραμματική
- Ο ρόλος της μητρικής γλώσσας (λάθη, παρεμβολή, μεταφορά)
- Μέθοδοι διδασκαλίας
- Ασκήσεις
- Ανάλυση Προγραμμάτων Σπουδών του 19^{ου} αιώνα
- Ανάλυση διδακτικού εγχειριδίου

Ενότητες 4-6

Άμεση Μεθοδολογία

- Κοινωνικό και ιστορικό περιεχόμενο
- Βασικές αρχές
- Σκοποί/Στόχοι
- Θεώρηση της Γλώσσας
- Οι τέσσερις συνιστώσες/μέθοδοι
- Μέθοδοι και μεθοδολογίες
- Επαγωγική Γραμματική
- Ανάπτυξη λεξιλογικής ικανότητας
- Ανάλυση διδακτικών εγχειριδίων

Ενότητες 7-8

Ακουστικο-προφορική μεθοδολογία

- Κοινωνικό και ιστορικό περιεχόμενο
- Βασικές αρχές
- Σκοποί/Στόχοι
- Θεώρηση της Γλώσσας
- Αντιπαραβολική Γλωσσολογία
- Διαγλώσσα

- Διαγλωσσικές επιδράσεις
- Συμπεριφορισμός
- Η διδασκαλία του πολιτισμού
- Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία και η επιδρασή της στη Διδακτική των Γλωσσών

Ενότητες 9-12

Δομική/ολιστική/οπτικο-ακουστική μεθοδολογία

- Κοινωνικό και ιστορικό περικείμενο
- Βασικές αρχές
- Σκοποί/Στόχοι
- Θεώρηση της Γλώσσας
- Le Français Fondamental
- Δομική Γλωσσολογία
- Αμερικανικός Δομισμός/Κατανομισμός
- Δομικές Ασκήσεις
- Θεωρία Gestalt
- Γενετική θεωρία και Καθολική Γραμματική
- Κατάκτηση και εκμάθηση της γλώσσας
- Άξονες σχεδιασμού μαθήματος
- Η χρήση της εικόνας
- Ανάλυση διδακτικών εγχειριδίων

Ενότητα 13

Από τη Δομική/ολιστική/οπτικο-ακουστική μεθοδολογία στην Επικοινωνιακή Προσέγγιση

- Οι Λειτουργίες της Γλώσσας κατά Jakobson
- Οι συνιστώσες της επικοινωνιακής κατάστασης
- Το μοντέλο SPEAKING (D. Hymes, 1974)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Πλατφόρμα εξ αποστάσεως διδασκαλίας • e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις και εργασίες, σύστημα προόδων	12 x 13
	Σύνολο μαθήματος	156
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα αξιολόγησης: Γαλλική 	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Είδος αξιολόγησης:</i> <p>Οι φοιτητές αξιολογούνται βάσει των εργασιών Προόδου που πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου και της τελικής εξέτασης.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται και αναλύονται στους φοιτητές κατά την έναρξη του εξαμήνου.</p>
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Beacco J.-C. (2010). *La Didactique de la grammaire dans l'enseignement du français et des langues : Savoirs savants, savoirs experts et savoirs ordinaires*. Paris : Didier, Coll. « Langues & Didactique ».

Besse, H. (1985). *Méthodes et pratiques des manuels de langue*. Paris : Didier, Collection Essais.

Besse, H. & Porquier, R. (1984). *Grammaire et didactique des langues*. Paris : CREDIF-Hatier, coll. « LAL ».

Blanchet, Ph. & Chardenet, P. (dir.). (2011). *Guide pour la recherche en didactique des langues et des cultures. Approches contextualisées*. Paris : EAC. <https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-01436588/document>

Bouton, Ch. (1979). *La Linguistique Appliquée*. Paris : PUF.

Calliabetsou-Coraca, P. (1995). *La didactique des langues de l'ère a-scientifique à l'ère scientifique*. Athènes : Editions Eiffel.

Castellotti, V. (2017). *Pour une didactique de l'appropriation. Diversité, compréhension, relation*. Paris :Didier, coll. « Langues & Didactique ».

Castellotti, V. (2001). *La Langue maternelle en classe de langue étrangère*. Paris : CLE International.

Cuq, J-P. et Gruca I. (2005), *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*. Grenoble : PUG.

Cuq, J.-P. (dir.). (2003). *Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et langue seconde*. Paris : ASDIFLE-CLE International.

De Carlo, M. (1998). *L'interculturel*. Paris : CLE International.

Galisson, R. (1980). *D'hier à aujourd'hui la didactique générale des langues étrangères. Du structuralisme au fonctionnalisme*. Paris : CLE International.

Galisson, R. & Coste, D. (dir.). (1976). *Dictionnaire de didactique des langues*. Paris : Hachette.

Gaonac'h, D. (1987). *Théories d'apprentissage et acquisition d'une langue étrangère*. Paris : CREDIF-Hatier, collection LAL.

Germain, C. (1993). *Évolution de l'enseignement des langues : 5 000 ans d'histoire*. Paris, CLE International.

- Germain, Cl. & Seguin H. (1998). *Le point sur la grammaire*. Paris : CLE International.
- Girard, D. (1972). *Linguistique appliquée et didactique des langues*. Paris : Armand Colin – Longman.
- Houssaye, J. (2014). *La Pédagogie traditionnelle. Une histoire de la pédagogie*. Paris: Fabert.
- Krashen, S. D. (1981). *Second Language Acquisition and Second Language Learning*. Oxford : Pergamon Press.
- Marquilló Larruy, M. (2003). *L'interprétation de l'erreur*. Paris : CLE International.
- Martinez, P. (2008). *La didactique des langues étrangères*. Presses Universitaires de France, coll. « Que sais-je ? ».
- Provata, D. et Vihou, M. « La dimension culturelle dans les manuels illustrés pour enfants », *Documents pour l'histoire du français langue étrangère ou seconde* [En ligne], 60-61 | 2018, URL : <http://journals.openedition.org/dhfles/5704>
- Puren, C., Bertocchini, P. & Costanzo, Ed. (1998). *Se former en didactique des langues*. Paris, ellipses.
- Puren C. (1988). *Histoire des méthodologies de l'enseignement des langues*. Paris : CLE International. <https://www.christianpuren.com/mes-travaux/1988a/>
- Reuter, Y. (dir.) (2007). *Dictionnaire des concepts fondamentaux des didactiques*. Bruxelles : De Boeck.
- Vihou, M. (2015). *Le mémoire-recherche en didactique des langues-cultures. Petit manuel pratique*. Kavala : Publications Saita.
<http://www.saitabooks.eu/2015/07/ebook.165.html>
- Μήτσος, Ν. (1999), *Διδακτική του Γλωσσικού Μαθήματος. Από τη Γλωσσική Θεωρία στη Διδακτική Πράξη*. Αθήνα: εκδ. Gutenberg.
- Μπέλλα, Σ. (2017). *Η Δεύτερη Γλώσσα. Κατάκτηση και διδασκαλία*, Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

Revue Langages Paris, Larousse.

Revue Études de linguistique appliquée (ELA) Paris, Didier Érudition.

Revue Language Teaching Cambridge UP.

Revue Le Français dans le Monde (LFDM). Francophonies du Sud. Recherches et Applications Paris, CLE International.

Revue Les Langues modernes Paris, APLV (Association des professeurs de langues vivantes).